

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА

ЦЕНТР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

за результатами анкетування здобувачів вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
які навчаються за освітньо-професійною програмою
«Соціальна робота»

Одеса-2021

1. Загальна інформація про дослідження і респондентів

Метою анкетування було вивчення думки здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього процесу в ОНУ імені І.І. Мечникова. Таке опитування є формою участі здобувачів вищої освіти у системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та одним із механізмів реалізації студентоцентрованого навчання. Опитування здобувачів вищої освіти є анонімним і проводилось онлайн.

Анкетування проведено у II семестрі 2020-2021 навч. року. Учасники анкетування – здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, які навчаються за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Соціальна робота». Опитування проводилось за анкетами: «Якість освітньої програми», «Якість освіти», «Якість викладання». Бланк анкети «Якість освітньої програми» містить 9 запитань стосовно змісту освітньо-професійної програм. Бланк анкети «Якість освіти» містить 34 запитання, три з них – відкритих.

Аналіз відповідей респондентів здійснювався в цілому за освітньо-професійною програмою.

2. Результати опитування за анкетною «Якість освітньої програми»

В опитуванні взяли участь 20 здобувачів вищої освіти, які навчаються на всіх курсах бакалаврату за освітньо-професійною програмою «Соціальна робота». Результати оцінювання здобувачами вищої освіти якості змісту освітньо-професійної програми представлено у таблиці 1.

Таблиця 1

Оцінювання якості змісту ОПП «Соціальна робота» здобувачами вищої освіти (у відсотках)

№		Так (%)	Ні (%)	Ін.відповідь (%)
1	Чи реалізовується за Вашою ОП вільний вибір дисциплін?	85	15	-
2	Чи достатній обсяг практичної підготовки, закладений в ОП Вашої спеціальності?	85	15	-
3	Чи порушується, на Вашу думку, логіка викладання дисциплін ОП вашої спеціальності?	15	85	-
4	Чи зустрічається дублювання змісту навчального матеріалу дисциплін ОП вашої спеціальності?	10	90	-
5	Чи співпали Ваші очікування щодо ОП Вашої спеціальності з її реальним змістом?	90	10	-

Аналізуючи відповіді здобувачів освіти на питання анкети визначається, що у 85% в процесі реалізації освітньої програми здійснюється вільний вибір навчальних дисциплін і обсяг практичної підготовки, закладений в ОП є достатнім. 85% студентів вважають що логіка викладання дисциплін ОП спеціальності не порушується і у 80% не зустрічали дублювання змісту навчального матеріалу дисциплін ОП спеціальності. В одній відповіді здобувач зазначив, що зміст дисципліни «Соціальна робота з різними групами населення» має зміст, який частково повторюється в інших дисциплінах. У 90% респонденти зазначити відповідність змісту навчання їхнім очікуванням.

Здобувачі вищої освіти хотіли би більше вивчати такі дисципліни, що спрямовані на вивчення професійної англійської мови, ведення професійної документації, присвячених комп'ютерній грамотності та обчисленням задля більш якісного наукового аналізу. Також, у відповідях акцентовано бажання вивчати дисципліни на вибір за конкретними

категоріями клієнтів соціальної роботи, та комунікації з ними. Виокремлено зацікавленість мовою жестів.

Дисципліни, які деякі студенти бажали вилучити: фізкультуру, філософію, історія української культури, БЖД, інформаційні ресурси в соціальній роботі, формування та розвиток особистості в соціальній роботі, гендерний аспект діяльності соціальної роботи, психологія, статеve виховання, соціальна політика, право соціального забезпечення. Водночас, більша кількість респондентів вважає, що всі дисципліни є потрібними і не бачать необхідності вилучати якісь з них. Вони вказали, що «Всі дисципліни які читаються потрібні», «Всі дуже важливі», «Все влаштовує». При цьому, респонденти відзначили в анкетуванні, що вважають, що варто додати більше практики у методологію навчання здобувачів з використанням сучасних методів викладання та гаджетів.

За результатами опитування сформовано такі пропозиції щодо поліпшення змістового складнику освітньо-професійної програми:

1. Розглянути можливість поглиблення підготовки здобувачів з фахових дисциплін.
2. Розглянути можливість перегляду та посилення змістовної та практичної складової таких дисциплін як: філософія, історія української культури, БЖД, формування та розвиток особистості в соціальній роботі, гендерний аспект діяльності соціальної роботи, соціальна політика, право соціального забезпечення у діючій ОП.
3. Посилити методологічну та практичні складові підготовки здобувачів вищої освіти
4. Приділити увагу методиці викладання фахових дисциплін
5. Посилити підготовку викладачів стосовно сучасних цифрових інструментів для освіти
6. Посилити роботу щодо залучення здобувачів вищої освіти до процесів забезпечення якості освіти та інформування їх стосовно змін, що вносяться до ОП на основі результатів анкетування.

3. Результати опитування за анкетною «Якість освіти»

В опитуванні взяли участь 22 здобувача вищої освіти, які навчаються на бакалавраті за освітньо-професійною програмою «Соціальна робота». Запитання анкети «Якість освіти» розподіляються за такими блоками: участь здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості освітньої програми, якість оцінювання результатів навчання, якість викладання, організація та загальна підтримка освітньої програми.

Відповіді здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня на питання блоку «Участь у забезпеченні якості освітньої програми» засвідчили, що з твердженням про можливість бути залученими до забезпечення якості освіти, цілком погодились – 50%, частково – 46% студентів і 4% не погоджуються з твердженням. Вважають що можуть обирати навчальні дисципліни –82%, частково так вважають - 14% респондентів, і не погодились із цим твердженням - 4%. С твердженням «Я маю можливість впливати на визначення змісту навчальних дисциплін» погодились повністю – 27%, частково – 46% і не вважають так – 27% здобувачів. Респонденти вважають що мають можливість впливати на зміст (набір дисциплін) освітньої програми, за якою навчаються – 18%, частково погодились із цим твердженням – 46% і не погодились - 36%. Такі результати свідчать про задовільний рівень залученості здобувачів вищої освіти до процесів забезпечення якості освіти та інформування їх щодо управлінських рішень, прийнятих за результатами опитувань.

Результати анкетування за блоком запитань «Якість оцінювання результатів навчання» засвідчили, що 54% респонденти вважають способи і методи оцінювання результатів навчання справедливими, 36% частково із цим погоджуються і 10% не погодились з твердженням. 32% здобувачів визначили, що отримують детальний відгук (зворотній зв'язок); у 55% лише частково погоджуються з твердженням і 13% не

погодилися з твердженням. Серед респондентів майже завжди швидко (36%) отримують відгук; у 50% частково швидко і 14% не швидко. У 64% про свою роботу і цей відгук допоміг їм з'ясувати ті речі, які вони не розуміли, у 27% частково погоджуються із цим твердженням і 9% не погоджуються з твердженням. Ці результати свідчать про середній рівень задоволеності студентів якістю оцінювання результатів навчання. Вважають ці пояснення корисні щодо навчання у 64%, частково корисними – 23% і не погодилися із цим твердженням у 14%. Під час навчання загальне ставлення викладачів до себе вважають об'єктивним і неупередженим у 46% випадків, частково погодилися із цим твердженням 50% респондентів.

Оцінювання блоку «Якість викладання» здійснюється з метою дослідження рівня якості викладання, видів інформаційних ресурсів, які супроводжують цей процес, а також дотримання принципів академічної доброчесності. В цілому анкетування за даним блоком показало, що здобувачі вважають викладачів за своєю освітньою програмою висококваліфікованими та компетентними (64%), частково погоджуються із цими твердженнями 36% респондентів і не погодилися у 4% відповідях. Щодо організації та підготовки до занять 55% студентів вважають організацію викладачів високою, у 40% здобувачі частково погоджуються із твердженням і у 14% не погоджуються. Можливість оцінювати роботу викладачів визначають у 41%, частково у 36% і вважають що не мають такої можливості у 23%. Вважають що достатньо підтримки і корисних порад, щодо навчання у разі необхідності мають 55% здобувачів, 36% - частково згодні і 9% не згодні з твердженням. Швидкий контакт з викладачами, коли виникає така необхідність відбувається у 55% студентів, у 46% частково погоджуються з цим твердженням. 50% респондентів вважають ці поради та консультації корисними, 46% частково погоджуються з твердженням і у 4% не погоджуються з твердженням. 41% здобувачів вважає що навчання належним чином готує до сучасної кар'єри за спеціальністю, 41% частково погоджуються із цим і 18% не погоджуються із цим твердженням. Відповідно до застосування викладачами різноманітних викладацьких методик для забезпечення ефективності навчання визначають у повній мірі у 50%, 41% частково погоджуються із цим твердженням і 9% не погоджуються. Якісне пояснення ключових понять визначено у 55%, частково погоджуються із цим твердженням у 36%. Належне методичне забезпечення самостійної роботи визначено у – 59% респондентів; 41% частково згодні з цим твердженням.

Відповідно до блоку «Організація та загальна підтримка освітньої програми», 46% здобувачів зазначили, що відведена на самостійну роботу, була достатньою у 46%, частково із цим погодилися. 64% вважають, що ресурси для вивчення матеріалу доступними, у 32% частково погодилися з твердженням і у 4% не погоджуються із цим твердженням. Можливістю виходу до мережі Інтернет для пошуку необхідних матеріалів визначили 86%, 9% частково мають цей доступ. Вважають свій розклад занять є ефективним та зручним – 55% респондентів, частково ефективним і зручним – 23% і не погодилися із цим твердженням 23%. Ефективним є комунікація студентів і представників факультету у разі змін у навчальному курсі визначено у 77% випадках, частково погодилися з твердженням у 14% і не погодилися із твердженням у 9%. Постійний доступ до важливої інформації і даних щодо навчальних курсів та успішності відзначають 46% здобувачів, частково погоджуються із цим 55%. Ознайомлені з порядком з порядком оскарження результатів заліків, іспитів - 50%, частково погоджуються з твердженням 14% і не погоджуються із цим твердженням 36%. Ознайомленість з порядком перескладання заліків, іспитів 55% здобувачів, частково погоджуються з твердженням 27% і не погоджуються 18% здобувачів. 55% студентів ознайомилися з процедурою реагування університету на порушення академічної доброчесності, частково погоджуються з твердженням у 27%, не погоджуються у 14% відповідях. З процедурою врегулювання конфліктних ситуацій в університеті

ознайомлені 55%, частково погоджуються з твердженням у 32%, не погоджуються у 23% відповідях. Ознайомлені з роботою психологічної служби університету – 27% респондентів, частково ознайомлені – 55%, не знають – 18%.

Серед сильних сторін університету здобувачі вищої освіти відмітили роботу викладачів, ефективну, доброзичливу комунікацію професорсько-викладацького складу та студентів, атмосфера, діяльність профспілки, професіоналізм викладачів.

Приклади відповідей студентів на запитання «Що Вам подобається в університеті?»:

- Зручне розташування головного корпусу. Мені подобається, що є викладачі, які застосовують цікаві методики викладання своїх дисципліни, надають підтримку та мотивацію для навчання, завжди готові прийти на допомогу, відповісти на хвилюючі питання.
- Те, що деякі викладачі готові відповідати на наші прохання і питання в будь-який час, завжди підтримають і допоможуть;
- Подобаються викладачі, розклад предметів, атмосфера, взаємовідносини між студентами та викладачами. Соціальна робота краща!
- Дуже подобається, що добре налагоджена взаємодія студентів і викладачів, студентів і профкому! Також слід відмітити хороше та доброзичливе ставлення до студента, готовність допомогти йому (по крайній мірі знаю, що у ФПСР точно так))

До слабких сторін університету здобувачі вищої освіти віднесли недостатнє матеріально-технічне оснащення, технічні помилки організації роботи окремих викладачів, дистанційне навчання.

Рекомендації за результатами анкетування

1. Вивчити стан організації реалізації права здобувачів вищої освіти на вибір навчальних дисциплін здобувачами та можливості впливу на їх зміст.
2. Звернути увагу викладачів на необхідність налагодження зворотного зв'язку зі здобувачами у процесі оцінювання та обґрунтування та пояснення критеріїв оцінювання.
3. Посилити організацію та загальну підтримку освітньої програми.
4. Посилити роботу щодо поінформованості здобувачів вищої освіти щодо:
 - процедури врегулювання конфліктних ситуацій в університеті;
 - порядку оскарження результатів заліків, іспитів;
 - порядку перескладання заліків, іспитів;
 - процедури реагування університету на порушення академічної доброчесності;
 - роботи психологічної служби університету
5. Сприяти більш широкому залученню здобувачів освіти до онлайн-опитувань щодо якості ОП, якості освіти, якості викладацької діяльності.
6. Сприяти інформуванню здобувачів вищої освіти стосовно змін, що вносяться до ОП на основі результатів анкетування.

Результати опитування за анкетною «Якість викладання» доведені до відома декану факультету, а також до кожного викладача. За результатами анкетування сформовано такі рекомендації: на засіданнях кафедр звернути увагу викладачів на обов'язкове повідомлення на початку вивчення навчальної дисципліни системи та критеріїв оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, посилити взаємодію гаранта освітньої програми зі здобувачами.

Результати опитування здобувачів вищої освіти щодо якості реалізації освітньо-

професійної програми доведено до відома декана факультету психології та соціальної роботи, гаранта освітньої програми «Соціальна робота» для обговорення на засіданнях вченої ради факультету, кафедри соціальної роботи, робочої групи з метою подальшого удосконалення та підвищення якості реалізації освітньої програми.